

Naročnina mesečno 30 din, za inozemstvo 50 din — nedeljska izdaja celoletno 96 din, za inozemstvo 120 din. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružn.: Jesenice, Kranj, Novo mesto.

SCLOVENE

Abbonamenti: Mese Din 30; Estero, mese Din 50; Edizione domenica, anno Din 96; Estero Din 120. C. C. P.: Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiali: Jesenice, Kranj, Novo mesto.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku. Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. — Telefon: 40-01 do 40-05. Izključno zastopstvo za oglase iz Kraljevine Italije in iz inozemstva ima l'Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. — Telefon: 4001—4005. Unica rappresentante per le inserzioni dal Regno d'Italia e dall'estero è l'Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Vojvoda Spoletski imenovan za hrvatskega kralja V nedeljo je v Rimu Kralj in Cesar imenoval svojega nečaka za hrvatskega kralja V imenu Italije jamči za nedotakljivost Hrvatske — Velike manifestacije v Rimu

Rim, 19. maja. K. Včeraj je bil ves Rim okrašen za zastavami ob prazniku, ko je odposlanstvo hrvatskega naroda po osmih stoletjih spet prišlo navezati tesnejše stike z večnim Rimom. Rimsko ljudstvo je hrvatske goste sprejelo tako navdušeno, kakor sprejema le svoje prave prijatelje.

Hrvatska delegacija pride v Rim

Na železniški postaji se je zbralo mnogo odličnikov. Tam je bil zunanji minister grof Ciano, tajnik stranke Serena, vodstvo senata in fašistične zbornice, več drugih ministrov, Minister Dvora in Guverner mesta. Dalje sta bila tam diplomatska predstavnik Nemčije in Japonske in zastopniki vseh držav trojnega pakta. Ob 19 je prišel Duce, ki so ga navzoči vsi prisrčno pozdravili. Kmalu nato je privozil na postajo poseben vlak s hrvatskim odposlanstvom. Dr. Pavelić je po rimsko pozdravil Duceja, nato mu je predstavil člane svoje delegacije. Po končanih pozdravih so gostje obšli častno četo, nato pa je dr. Pavelić z Ducejem stopil pred postajo, kjer ga je množica navdušeno pozdravljala. Tam sta dr. Pavelić in Duce pregledala častno četo karabinerjev, godba pa je igrala obe himni. Duce se je nato prijateljsko poslovil, nakar se je hrvatsko odposlanstvo v spremstvu grofa Ciana podpravljalo v mesto. Zbrani Rimljani so navdušeno pozdravljali goste po vseh cestah do vile »Mada-ma«, kjer je bila hrvatska delegacija nastanjena. Ob 10.30 se je hrvatska delegacija pripeljala pred dvor. Ob 11 je na kraljevi palači na Kvirinalu zavihrala poleg italijanske tribarvnice tudi hrvatska zastava. Deset minut poprej je bil naznanjen prihod visokih osebnosti, ki so na dvoru prisostvovala svečanosti. Duce je bil oblečen v uniformo prvega Maršala Imperija. Zbrane množice so ga navdušeno pozdravljale. Ob 11.45 je prišlo hrvatsko odposlanstvo, katero so zastopniki dvorne ceremonije popeljali v kraljevo palačo. V notranjosti palače je oddelek pehote izkazal gostom čast.

Slovesni dogodek v Kvirinalu

V kraljevi svečani dvorani, kjer so bile zbrane že vse visoke osebnosti in kraljevski principi, so stali ob desni strani prestola veleposlaniki in poslaniki

Kralj in Cesar imenuje Vojvodo Spoletskega - svojega nečaka

»Poglavnik, gospodje delegati hrvatskega kraljevstva! Z živim zadovoljstvom in z globoko hvalečnostjo sprejemamo prošnjo plemenitega hrvatskega naroda, da imenujemo princa naše Hiše, ki bo sprejel krono Zvonimira in da bo ustanovil s tem dinastijo, katere bo vodila usoda hrvatskega kraljevstva. Besede, s katerimi ste pospremili svojo prošnjo in misel, da bo navzočnost savojkega princa na prestolu svobodne in neodvisne Hrvatske trden dokaz volje vašega naroda za sodelovanje z Italijo v duhu popolnega prijateljstva, so naletele na najugodnejši odmev pri Nas in pri vsem italijanskem narodu. To pozdravljamo kot veselo oznanilo za nov red, ki se ustvarja v Evropi in v katerem se je predhodil hrvatski narod, čigar zgodovina se je po tolikih stoletjih strnila z našo in se je vse čase in vsa stoletja po svojem razumskem in moralnem izživljanju usmerjala proti rimski civilizaciji. Italija je kot vedno pokazala svoje polno razumevanje in svoje žive simpatije za težnje hrvatskega naroda, ki so v Vas, poglavnik, našle trdnega izvršilca. Sedaj, ko se je po stoletnih težnjah hrvatskega naroda dosegla enotnost države na podlagi zmage Osi, je primerna prilžnost, da ob tem svečanem dogodku izjavimo vam, gospodje delegati neodvisne hrvatske države, da stoji Italija z vsem svojim srcem ob strani vašega plemenitega naroda in je pripravljena dati mu svo oporo v sodelovanju in bratovski solidarnosti pri vsem delu. Sprito teh čustev smo veseli, da lahko sprejmemo prošnjo hrvatskega naroda in določimo našega ljubljene nečaka Nj. Kr. Vis. Aimona od Savoje in

držav trojnega pakta, potem člani vlade in Stranke. Na leti strani so bili dalje visoki predstavniki Oblasli, italijanski Maršali in diplomati. Na nasprotni strani so stali visoki funkcionarji Kraljeve Hiše, drugi gostje in častniki. Ob 11.25 se je prikazal Kralj in Cesar, ki je prišel v spremstvu Duceja. Sledili so mu nosilci reda Anunciate. Vladar je bil oblečen v kroj prvega Maršala Imperija, Duce pa v fašistično uniformo. Vladar je nato stopil na prestol, zraven njega se je postavil Duce. Kraljevi principi so se razvrstili ob straneh prestola. Na desni je bil Princ Piemontski, grof Torinski in vojvoda Pistojski, na levi pa vojvoda Spoletski, vojvoda Genovski in vojvoda Anconski. Vsa dvorana je bila v imperialnem sijaju.

Takoj so dr. Pavelić in ostali člani hrvatskega odposlanstva stopili v bližino prestola. Vodil jih je šef ceremonije. Dr. Pavelić je stopil pred Vladarja in se mu poklonil.

Dr. Pavelić prosi Kralja in Cesarja, naj imenuje Savojskega princa za hrvatskega kralja

Nato je imel poglavnik dr. Pavelić na Kralja in Cesarja nagovor, v katerem je poudaril, da so on in člani hrvatske vlade soglasno proglasili obnovitev krone kralja Zvonimira, ki naj bo simbol neodvisne hrvatske države. Do te obnovitve je prišlo po želji hrvatskega naroda in po tisočletnem izročilu hrvatske države, na podlagi novega evropskega reda, ki ga je ustvarilo orožje Osi. »Hrvatski narod ima samo eno iskreno željo, da bi mogel podeliti krono svojega kraljevstva članu Vaše svetle Hiše in zato Vas, Veličanstvo prosim, da tega člana imenujete. Hrvatski narod pričakuje od svojega novega Vladarja, da bo ustanovil novo hrvatsko dinastijo, ki nam bo zagotovila narodni prerod. Vodila nas je skupna vest rimske vere, k vam nas je vodil tudi spomin, ki je še med našim narodom vedno živ, na zmagovalne zmage, ki jih je naš narod doživel pod vodstvom vojaškega princa Evgena Savojskega. Zato prosimo, da imenujete princa Vaše vzvišene Hiše, in računamo s trdno gotovostjo na sredo njegovega kraljevstva in na sredo njegovih zakonitih naslednikov, v korist hrvatskega naroda in v korist trdnega prijateljstva in sodelovanja, ki bo pod Vašo kraljevsko roko in pod vodstvom Duceja Fašizma nastopil med Italijo in Hrvaško.« Vladar pa je takole odgovoril:

Vojvoda Spoletski — hrvatski kralj

Vojvoda Aimone di Spoleto se je rodil 9. marca 1900 v Turinu. Oče je bil bratranec Kralja in

Hrvatsko kraljestvo

Dogodek, da je Vojvoda Spoletski po Kralju in Cesarju imenovan za hrvatskega kralja, je dogodek velikega pomena, ki bo odločilno vplival na politični položaj na Balkanskem polotoku ter na Jadranskem morju. S predvčerajšnjim dnem je Hrvatska obnovila tradicijo prijateljstva in tesnega sodelovanja z državo, ki je gospodarica Jadranskega morja, z močno kraljevino Italijo. Restavracija hrvatskega kraljevstva pa ima za Italijo še prav poseben pomen, saj je bila Italija tista, ki je pomagala voditeljem sedanje nove hrvatske države od prvih početkov njihovega dela in bojev, podpirala njihova stremjenja ter jih spremljala vse do zmagovalnega konca. Hrvatska ponudba hrvatske krone Visoki Italijanski Kraljevi Hiši in nje velikodušno sprejetje ni le slovesen zaključek tega dosedanjega sodelovanja, temveč važen začetek nove dobe v zgodovini razmerja med italijanskim in hrvatskim narodom, to je dejstvo, ki bo spletlo med italijanskim in hrvatskim narodom sveto in nezlomljivo vez ne samo odličnega sosedstva, temveč tudi večnega prijateljstva.

Cesarja Filiberta di Savoia Aosta, vojvoda Aosta, ki je umrl v Turinu dne 4. julija 1931, mati pa je Princesa Helena Furciosa. Ze v zgodnji mladosti je vstopil kot gojenec v Kraljevo mornariško akademijo in se je na šolski ladji »Flavio Gioia« udeležil italijansko-turške vojne v letih 1911—1912. Ko je bil 16 let star, je zapustil akademijo in vstopil v generalni štab Kraljeve mornarice. Naslednje leto je postal podporočnik in je nastopil službo na rusilu »Orsini«. Na njem si je pridobil tudi prvo vojaško odlikovanje za svoje udeleževanje pri bojih na Jadranu v septembru 1917. Nato je opravil tečaj za letalca in je sodeloval pri mornariškem letalstvu. Najprej je bil v Benetkah, kjer si je pri tamkajšnjem oddelku mornariškega letalstva pridobil srebrno kolajno za hrabrost. Odlikoval se je zlasti v letalskih bojih nad Jadranom od maja do septembra 1918, ko si je za svojo hrabrost pridobil vojni križ. V novembru 1918 je postal mornariški

Večne vezi med Italijo in Hrvatsko Govori in sklepi v Beneški palači

Ducejev nagovor hrvatskim odposlancem

Med kosilom v Beneški palači v čast hrvatski delegaciji je imel Duce sledeči nagovor:

»Poglavnik in gg. delegati Hrvatske! Z občutkom globoke simpatije sta vlada in narod Italije pozdravila obnovitev krone kralja Zvonimira, vzvišene simbola tisočletnega izročila, ki se je po tolikih stoletjih pridružil naši. Vam, ki ste prišli zaprositi Kralja in Cesarja, naj imenuje enega od Princev svoje slavne Hiše za Kralja obnovljenega hrvatskega kraljevstva, mi je čast izreči prisrčno in selo toplo dobrodošlico. Dinastične zveze, ki so bile tako srečno sklenjene, ter v teh dneh sklenjene pogodbe so med našima dvema državama trdnost, ki je dobila svoj naravni temelj in svoje jamstvo za večno trajanje ne samo, kar se tiče ozemlja, temveč tudi kar se tiče skupnosti junških idealov in politične ureditve ter v skladnosti interesov. Na tem temelju bomo razvijali plodno in globoko delovno sodelovanje na vseh področjih s živo željo, da ustvarimo delo rimske solidnosti v duhu, polnem lojalnosti in tesnega prijateljstva. Vi, Poglavnik, razumete, s kakšnimi občutki je Fašistična Italija podpirala napore domoljubnih Hrvatov in posebno še vaših zvestih Ustašev, oborožene garde hrvatske revolucije, ki so pod vašim vodstvom in razgibanju po vaših idejah sodelovali pri obnovitvi Domovine. Z istimi občutki bomo stali ob Vaši strani pri delu, s katerim boste skušali obnoviti državo in je popeljati v lepo usodo, ki jo čaka na temelju novega evropskega reda, ustvarjenega s zmagami orožja Osi. V tem imenu mi je čast izrečiti pozdrav Vzvišemu Princeu, ki je poklican, da stopi na hrvatski prestol in mu posveti svoje vroče želje za najlepši uspeh, za vaš uspeh, Poglavnik, in za slavno srečo hrvatskega naroda.«

Poglavnikova zdravica Duceju

Poglavnik je tako odgovoril:

»Duce! Za ta zgodovinski dan, ki krona naše vstajenje po tolikih stoletjih, sem zlasti hvaležen Vam, ki ste bili ustvarjalec nove dobe, ki je vezala in bo vezala z vedno bolj močnimi prijateljskimi vezmi sosedna in neodvisna naroda. V imperialnem Rimu je bila danes krona kralja Zvonimira ponudena od hrvatskega naroda Princeu slavne Savojske dinastije, ki bo ustanovitelj nove hrvatske dinastije. Pogodba o zavezništvu, o poročitvah in o sodelovanju pomeni obenem z dodatnimi sporazumi stalnost naše poseti v evropskem odseku, ki je bil do sedaj pod

Meje med Italijo in Hrvatsko določene

Člen 1. Kraljevini Italiji pripadajo: okraj Kastav, Sušak, Cabar in okraj Delnice del po črti, ki gre od kote 710 pri Dolvini in gre čez greben Starčev vrh, Tomac, Ostrac, Ragogna in Bagrož in doseže upravno mejo okraj Sušak na vrhu Jelenca (kota 1106 in pade proti morju blizu Bukarice), Bakarac (čez višine gore Gorica, Noje in kote 623, 424 in 252) in pušča na hrvatskem ozemlju obmeje Kerlin, Dol-Bakarac in Fort Re (Kraljevica-Smreka), obenem s tem pristanišče in s cestnimi križišči, ki vodijo v te kraje (brežina Sv. Marka, otoka Krk in Rab in še manjši otoki do višine Jablanec). Prav tako pripadajo Italiji vsi otoki arhipelaga pri Zadru, otomlje od črte, ki gre od rta Prevlaka, doseže preliv Morlaka in gre po notranji črti do morja Novogradiškega, nato gre dalje ob gornjem obrežju tega morja in obsega Bukovico in doseže tok reke Krke pod Podjeno in gre nato ob rekli, in sicer tako, da zajame celotno otomlje Šibenika, Trogirja in mesta Splita, vstevši predmestja, izključuje pa otoka Brač in Hvar. Vključuje pa v Italijansko otomlje otoke Bua, Zirmona, Solta, Vis, Biševo, Sv. Andrej, Poma in ostale bližnje otoke, otoka Korčulo in Miljet in okraj, ki zajema ves Kotorski zaliv, in sicer po črti, ki zapuša obalo na rtu med krajema Cavtat in Vitaljanin, krene nato proti severovzhodu vključujoč Grudo in gorski masiv Orjen, dokler ne doseže meje s Črno goro. — Za jasnost je dodan tej pogodbi zemljevid, ki je sestavljen del pogodbe in je izdelan v razmerju 1:750.000 in na katerem so točno določene vse meje. Posebna komisija bo sestavljena, da bi uredila upravni položaj mesta Splita s predmestji in Kaštel, prav tako pa tudi otoka Korčule.

poročnik in je bil v službi na podmornicah. V letu 1919 je bil odlikovan z bronasto vojaško kolajno.

Po vojni se je posvetil zemljepisnim znanstvenim raziskavanjem ter je priredil prvo ekspedicijo v Karakorum leta 1928, drugo pa v letu 1929. V naslednjih letih je opravil posebne važne naloge v Španiji, Severni Ameriki in v Perziji.

Vojvoda je tudi velik športnik in je bil leta 1930, pri neki športni prireditvi tudi ranjen. Poleg motornega športa na vodi pa je gojil tudi atletiko, polo in avtomobilizem.

Ko je izbruhnila vojna v Abesiniji se je udeležil najprej na vojnih ladjah v Rdečem morju, nato pa je dobil dovoljenje, da se je podal v prve bojne črte. Na pomlad leta 1936 se je udeležil boja pri Soireju, in sicer z divizijo Gran Sasso in si je za svoje junško obnašanje pridobil srebrno kolajno. V letu 1936 je postal podadmiral, v letu 1937 pa admiral. V letu 1939 je poveljeval brodom v gornjem delu Tirskega morja.

V fašistično stranko je vstopil že ob prvih dneh gibanja in je senator Kraljevine. Vojvoda Spoleto je svoji domovini izkazal ogromne usluge in ga domovina šteje med svoje najboljšie sinove.

Dne 10. julija 1939 se je v Firenzi poročil s Princeso Ireno Grško in Dansko, ki je četrta hči pokojnega grškega kralja Konstantina in Princese Sofije Hohenzollerske. Kraljica Irena se je rodila 31. januarja 1904 in je še kot dete prišla v Italijo, kjer je bila vzgojena v Firenzi.

vplivom umetno povzročenih sprememb. Obmej-ni sporazumi so bili urejeni v duhu širokega medsebojnega razumevanja, zagotovljeno je bilo prisrčno in tesno sodelovanje obeh narodov s pogodbo, ki ne deli, ampak združuje čez pomirjen Jadransko hrvatski narod, po tradiciji ponosen na svojo neodvisnost, ki se s slovesnimi dejanji, danes opravljenimi, prostovoljno in svobodno pridružuje novemu evropskemu redu, napovedanemu po silah Osi. V duhovni in interesni edinstvi je pridobil tiste pogoje za življenje, za katere mu je ime Rima poročstvo. Ko se hrvatski narod zbira, da pozitivno sodeluje pri obnovi evropskega reda obenem z vsemi sosednimi prijateljskimi narodi, ne more mimo idealov napredka in življenjskega dostojanstva, ki so v Fašizmu našli prvo razumevanje.

Duce! Vi poznate preganjanja hrvatskega naroda in nas, njegovih predstavnikov, ki smo jih morali prestopiti v zadnjih dvajsetih letih. Vi poznate našo zgodovino in veste za naše težnje, ste tedaj za nas, ne samo Duce fašistične revolucije in močan klavir, ki ureja usodo italijanskega naroda, ampak tudi Duce-prijatelj hrvatskega naroda. Kot poglavnik vstajske revolucije in naroda, ki je vstal v evropsko življenje, Vam, Duce, s čustvi globokega prijateljstva napijam z izrazi iskrene hvalečnosti in dvigam časo na zdravje Nj. Vel. Kralja in Cesarja, Savojskega Princa, določenega zasedsti hrvatski prestol, Kraljevske družine in izrazim želje za prospeh italijanskega naroda in za Vašo osebno srečo.«

Pogodbe slovesno podpisane

V Beneški palači so nato slovesno podpisali pogodbe med Kraljevino Italijo in kraljevino Hrvatsko. Pri slovesnostih podpisa so bili navzoči vsi člani hrvatskega zastopstva.

Najprej je bila podpisana pogodba, ki določa meje med Kraljevino Italijo in kraljevino Hrvatsko. Pogodba o razmejitvi ima tri člene.

Takoj nato je bila podpisana pogodba vojaškega značaja. Ta pogodba ima štiri člene. Kot tretja je bila podpisana pogodba o poročitvah in o sodelovanju med Italijo in Hrvatsko. Ta pogodba ima šest členov.

Po pogodbah je bil podpisan zaključni protokol, ki govori o določbah, ki se nanašajo na pogodbe, ki so bile sklenjene med Italijo in bivšo Jugoslavijo.

Ob sklepu sta bili izmenjani dve pismi, in sicer pismo predsednika italijanske Vlade predsedniku hrvatske vlade in pismo predsednika hrvatske vlade predsedniku italijanske Vlade.

Italija jamči za hrvatsko neodvisnost

Rim, 19. maja. s. Italijanska in hrvatska vlada sta prepričani, da je s pogodbo o razmejitvi in zaradi skupnih meja, ki so nastale med Italijo in Hrvaško, ustvarjen trdni temelj za tesno medsebojno sodelovanje. Upoštevajoč, da se je hrvatsko kraljestvo vključilo v novi evropski red in da Italija misli podpirati in pospeševati njen politični razvoj in napredek, upoštevajoč željo, da se utrdijo prijateljske vezi in sodelovanje ter pospešuje razvoj obeh narodov, sta sklenili sledeče:

1. Italija prevzema jamstvo za politično neodvisnost hrvatskega kraljevstva in za njegovo ozemljsko nedotakljivost v okviru meja, ki jih je določila pogodba, sklenjena med obema državama.
2. Hrvatska vlada ne bo prevzemala mednarodnih obveznosti, ki ne bodo združljive z jamstvi, ki jih določa prejšnji člen in niso združljive z duhom pričujoče pogodbe.
3. Hrvatska vlada se bo posluževala sodelovanja italijanskih oboroženih Sil, v kolikor bo to zahtevala organizacija in tehnično izurjenje njenih oboroženih Sil, in sicer za izvežbanje njene kopenske vojske, kjer bo to potrebno v smislu medsebojnega sodelovanja.
4. Italijanska in hrvatska vlada se obvezujeta, da bosta takoj, ko bo hrvatska država tudi gospodarsko v celoti urejena, začeli razpravljati o medsebojnih carinskih in valutnih odnosih. V ta na-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Duce za Ljubljansko Pokrajino

Duce je naročil v Sloveniji graditi nove ceste, izpopolniti univerzo in ljubljansko bolnišnico

Ljubljana, 19. maja. Poročilo, da je Duce odredil takojšnje dovršitev vseučiliških zgradb in paviljonov v ljubljanski bolnišnici, je vzbudila med vsem prebivalstvom Slovenije čustva globoke hvalečnosti, ter potrjuje voljo Duceja fašistične Italije, da se pospešita kultura in skrbstvo za socialne potrebe tega področja. Enako zahvalo pa smo dolžni tudi Visokemu Komisarju za Ljubljansko pokrajino E. Graziosi.

Pod vodstvom Duceja je fašistična Italija posvečala vedno veliko pozornost javnim delom. Javna dela namreč zaposlujejo veliko število delavstva, javna dela ustvarjajo ugodno gospodarsko konjunkturo in javna dela povečujejo gospodarsko moč države, večajo blagostanje delavstva in koristnikov javnih del.

Letno je dajala fašistična Italija nad 2 milijardi lir za javna dela, in to samo iz javnih sredstev, prav znatne vsote pa so dale avtonomne korporacije in občine.

Javna dela fašistične Italije so bila predvsem usmerjena za izgradnjo cestnega omrežja. V ta namen je bilo ustanovljeno posebno avtonomno cestno podjetje, ki je zgradilo v Italiji ogromno novih cest in druge prenovilo. Število državnih cest v Italiji znaša 137 in so dolge okoli 21.000 km. Samo 2% te mreže (463 km) je bilo leta 1922. tlakovanih, tako da jih kasneje ni bilo treba popravljati. Danes pa je tlakovanih že nad 12.000 km. Novih cest je bilo zgrajenih 783 km in sta bile z njimi dovršeni dve glavni zvezi: tirenska in jonska. Treba je bilo zgraditi tudi nad 400 novih mostov. Med njimi gotovo najvažnejši most je pa zveza Benetk s suho zemljo. Tozadevni most teče vzporedno z železniškim in znaša njegova dolžina 4 km, širok pa je 20 m. Posebnost pa so italijanske avtomobilske ceste, ki so bile prve v Evropi in so služile za vzor tudi drugim državam. Prva je bila avtomobilska cesta Genova-Soravalle-Servia, ki je stala 210 milij. lir za 50 km, sledile so ceste Milano-Laghi (dolžina 86 km, stroški 70 milij. lir), Milano-Bergamo (dolžina 48 km, stroški 56 milij. lir), Napoli-Pompei (dolžina 21 km, stroški 36 milijonov lir), Bergamo-Brescia (dolžina 45 km, stroški 54 milij. lir), Firenze-morje (dolžina 83 km, stroški 120 milijonov lir), Milano-Turin (125 km, stroški 145 milij. lir), Padova-Benetke (26 km, stroški 29 milij. lir) in Rim-Ostia.

Poleg cestnih del so bila najvažnejša javna dela za bonifikacijo zemlje. Nadalje so bile velike vsote izdane za elektrifikacijo, pristaniška dela, državne stavbe, ljudske hiše, vodovode, hudourniška dela in za nove železniške in poštne-brzojavno-telefonske zveze.

Nadaljujejo svojo tradicijo s cestnimi deli je Duce odredil tudi začetek velikih cestnih del v Ljubljanski pokrajini, med katerimi bo gotovo najvažnejše delo zgraditev cestne zveze za priključek na italijansko cestno omrežje.

Na dovršitev pa je čakalo pri nas tudi še mnogo drugih del, zlasti pa je bilo treba nadaljevati že začeta dela pri zgradbi institutov za naše vseučilišče, posebno za njegovo tehnično fakulteto. Kemični, strojni in mineraloški inštitut so čakali na dovršitev, ki se bo sedaj izvršila.

In končno je, kot smo že poročali v nedeljski številki, Duce odredil tudi izvedbo končnih del ljubljanske bolnišnice; ta dela so v zvezi z dovršitvijo kirurškega paviljona in z začetkom zidanja medicinske klinike v Ljubljani. To delo pa je fisto, ki ga moramo mi Slovenci s socialnega in splošno človeškega stališča najbolj pozdraviti. Kakor je Ducejevo delo za slovensko vseučilišče dejanje, katero je treba vednoti s splošno slovenskega in kulturnega vidika, tako moramo Ducejevo delo za spopolnitev ljubljanske bolnišnice ceniti in naglasiti s splošno človeškega in izredno socialnega stališča, ker bodo sadov tega Ducejevega sklepa deležni naši bolniki, ki doslej niso mogli biti deležni tiste nege, kakršne so potrebovali.

V tem dejanju vidimo duha, ki govori iz Ducejevega sklepa, ki naj v njem poslej Italija uravnava našo slovensko kulturo, socialno in gospodarsko življenje. To je res duh pravičnosti in velike državniške modrosti.

Nova velika javna dela v Ljubljanski pokrajini, zlasti pa v Ljubljani sami bodo zaposlila veliko število delovnih moči, ki bodo dobile svoj zaslužek. S tem se bo brezposelnost občutno zmanjšala. Ima pa stavbna delavnost za posledico ne samo neposredno zaposlitev delavstva, temveč tudi

zaposlitev drugih strok, ki so z njo v zvezi. Zaradi tega si moremo obetati tudi oživiljenje v onih gospodarskih panogah, ki so v neposredni zvezi z gradbeno delavnostjo, posredno pa za vso ostalo našo gospodarsko delavnost.

Tako se odpirajo za zaposlitev našega delavstva in za obnovo našega gospodarstva ugodne perspektive, kar bo dalo novega optimizma ne samo neposredno prizadetim, temveč tudi vsemu našemu gospodarstvu.

Split Duceju

Rim, 19. maja. Rj. Duce je sprejel iz Splita brzojavko fašistov tega mesta. Fašisti mu sporočajo svojo globoko zahvalo, da se je to mesto vrnilo v Italijo. Fašisti pošiljajo pobožne in hvaležne misli italijanskim vojakom in žele z vsemi svojimi silami delati in bojevati se za zmago proti angleško-saksonskemu imperializmu, ki je bil glavni sovražnik njihove osvoboditve.

La resistenza nella regione del Gimma e di Gondar continua

L'omaggio nemico al valore del presidio dell'Amba Alagi

Bollettino Nr. 347

Il quartiere generale delle forze armate comuniste:

Nell'Africa settentrionale la nostra reazione agli attacchi avversari sul fronte di Sollum ha avuto pieno successo. Il nemico è stato costretto a ripiegare lasciando nelle nostre mani prigionieri e materiali.

Nostre formazioni aeree hanno bombardato la base di Tobruk; apprestamenti difensivi concentrati di truppe e di mezzi meccanizzati nella zona a levante di Sollum. In combattimenti aerei sono stati abbattuti un bombardiere e due caccia nemici.

Nell'Egeo aerei avversari hanno effettuato un'incursione sull'isola di Rodi provocando danni insignificanti.

Nell'Africa orientale prosegue sull'Amba Alagi la strenua resistenza dei superstiti difensori che agli ordini dell'Altezza Reale il Duca d'Aosta, compiono prodigi di valore in condizioni che, di ora in ora, divengono sempre più difficili per la scarsità di mezzi, le perdite subite e l'impossibilità di sgombrare e curare i feriti. — Nel Galla Sidamo un attacco nemico è stato respinto. Situazione immutata negli altri settori. (Stefani)

Bollettino Nr. 348

Il quartier generale delle forze armate comuniste:

Nell'Africa settentrionale sono stati stroncati all'inizio alcuni tentativi di attacco del nemico sul fronte di Tobruk.

In Egeo velivoli avversari hanno sorvolato nelle prime ore di ieri l'isola di Rodi lanciando alcune bombe senza produrre danni.

Nell'Africa Orientale il presidio dell'Amba Alagi, dopo aver resistito oltre ogni limite, ridotto ormai senza viveri e senza acqua, nella impossibilità materiale di curare i feriti, ha avuto ordine di cessare la lotta. Nella battaglia dell'Amba Alagi si sono particolarmente distinti il gruppo Carabinieri Reali »Amba Alagi«, la compagnia arditi »Toselli«, la compagnia morta da 81 della Divisione Granatieri di Savoia, il battaglione mitraglieri del X reggimento granatieri di Savoia, il secondo e terzo gruppo del 60° artiglieria granatieri di Savoia, il 43° gruppo di artiglieria coloniale, il 24° gruppo di artiglieria da 75.

Il nemico in omaggio al valore dei nostri

Kralj in Cesar se je vrnil iz Albanije

Tirana, 17. maja. Kralj in Cesar se danes končal svoj obisk na albanski fronti in v Črni Gori. Odpotoval je z letališča v Tirani, kjer so ga pred sedmimi dnevi prvič sprejeli in navdušeno pozdravile oblasti in albansko ljudstvo. Slovo od Velikega Vladarja je bilo prav tako prisrčno, kakor je bil prisrčen njegov odhod. Ta prvi stik Kralja in Cesarja z albanskim narodom, ko si ga je pred dvema letoma izvolil za svojega Vladarja, je imel do celja vojaški značaj. Po dveh letih discipliniranega in vnetega dela je mogla Albanija občutiti, kakšne možnosti se ji odpirajo v bodočnosti pod okriljem Italije, zlasti še, odkar se je po nedavni zmagi ustalila meja na severu in na jugu ter se je tako zagotovilo mirno izvrševanje programa, ki si ga je zastavila vlada. Zato je ljudstvo povsod, koder je vodila pot njegovega Vladarja, pripravilo tople manifestacije in z njimi izkazovalo svojo zvestobo in hvaležnost.

Ko se je Vladar vrnil v Tirano, je zaključil svoje bivanje z obiskom bolnišnic, v katerih se zdravijo italijanski ranjenci z albanske fronte. Kralj in Cesar je obiskal številne hrabre vojaške in se z vsakim po očetovski pogovarjal. Posebno se je pomudil pri postelji podtajnika albanske fašistične Stranke kol. Biba Mirakaj, ki je bil na skadski fronti ranjen v glavo ob napadu neke malisorske

tolpe. Vladar je ranjencu pripel na prsi srebrno medaljo.

Po tem obisku v bolnišnici je Vladar krenil na izlet v grad Petrela, ki spominja na slavno dobo Skenderbega, osvajalca tega gradu v l. 1443. Tudi tukaj je prebivalstvo priredilo svojemu Vladarju tople ovacije. Iz Petrela se je vrnil v kraljevsko palačo, kjer je v navzočnosti Eksc. generala Cavallera sprejel obiske predsednika albanske vlade Eksc. Verlacija in drugih odličnikov. Nato je v spremstvu zastopnikov Albanije krenil z dolgo avtomobilsko kolono na letališče, odkoder se je vrnil v Rim.

Ducejevo povelje II. Armadi

Rim, 19. maja. Rj. Duce je izdal naslednje dnevno povelje za poveljstvo druge armade:

»V zvezi s političnimi pogodbami, sklenjenimi v Rimu med Italijo in neodvisno državo Hrvaško, odjemam:

1. Od jutri 20. maja prehajajo vse civilne oblasti na ozemlju, dodeljenem neodvisni Hrvaški državi, ki je bilo do sedaj zasedeno po italijanski vojaški oblasti, na hrvaške oblasti.

2. Italijanske vojne sile, ki so sedaj na ozemlju neodvisne hrvaške države, nehaajo z jutrišnjim dnem z vsemi predpravicami okupacijskih sil in prevzamejo značaj čet, razmeščenih na ozemlju prijateljske in zavezniške neodv. hrvaške države.

3. General Vittorio Ambrosio bo ukrenil v sporazumu s hrvaškimi oblastmi vse, kar določa predhodno besedilo. — Mussolini. — Iz glavnega stana italijanskih vojnih sil dne 19. maja 1941-XIX.

Duce generalu Ambrosiju

Duce je poslal tole brzojavko generalu Vittorio Ambrosiju, poveljniku druge armade v Karlovcu:

Danes, ko zmagoviti napor vaše armade doživlja slovesno posvetitev, Vam želim, da vas doseže moja pohvala in z vami pohvala vaših čet za njihovo junaštvo, odpornost proti naporom in smisel za dolžnost. — Mussolini.

Odpor v Gimmi in Gondarju se nadaljuje

Sovražnik izkazal čast junaškim branilcem Amba Alagija

Glavni stan Oboroženih Sil je objavil dne 18. maja na slednji 347. službeno vojno poročilo:

V Severni Afriki je dosegel naš odpor na sovražne napade na odseku pri Sollumu popoln uspeh. Sovražnik je bil prisiljen k umiku. V naše roke je prešlo mnogo ujetnikov in vojni potrebščin. Skupine naših letal so bombardirale oporišče Tobruk ter obrambne naprave, zbirajoče se čete in motorizirane oddelke na področju vzhodno od Solluma. V letalskih spopadih so bili sestreljeni en bombnik in dva sovražna lovca.

Na Egejskem morju so sovražna letala napadla otok Rodos, povzročila pa so le malo škodo.

V Vzhodni Afriki se na Amba Alagiju nadaljuje vztrajen odpor preživelih branilcev, ki so pod neposrednim vodstvom Nj. kr. Vis. Aostskega vojvode doživeli silno junaška dela v okoliščinah, ki postajajo od ure do ure težje zaradi pomanjkanja sredstev, izgub in zaradi tega, ker ni mogoče spraviti na varno in negovati ranjence. V Gala Sidamu je bil odbit neki sovražni napad. Na drugih odsekih bojišča se položaj ni spremenil.

Rim, 19. maja. Rj. Uradno poročilo št. 348, glavnega stana italijanskih vojnih sil pravi:

Nemško vojno poročilo

Berlin, 19. maja. Rj. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Nemško letalstvo je včeraj izvedlo polete proti angleškim vojnim ladjam in jim prizadejalo hud udarec, prav tako pa tudi trgovskim ladjam na morjih okrog Anglije in na Sredozemskem morju. Bojna letala so v kanalu Sv. Jurija uničila dva trgovska parnika s skupno 12.000 tonami, prav tako pa so zahodno od Donegala v možno zastraženem konvoju zažgala trgovsko ladjo in hudo poškodovala tri tovarne ladje. V severnem delu Atlantika je vojno letalo uničilo 10.000 tonsko petrolejsko ladjo.

Nemška bojna in strmoglavka letala so v zalivu Suda in v pristanišču Suda na otoku Kreti poškodovala križarko vrste »York«, prav tako pa

tudi dva rušilca z zadetki v polno in so potopila dve majhni trgovski ladji. Poleg tega pa so bombe zadeli šest trgovskih ladij, med njimi petrolejsko ladjo in sicer tako hudo, da je treba računati še z drugimi izgubami. Nemška lovka letala so na letališču na Kreti uničila sedem angleških letal na tleh, v letalskem boju pa so sestrelila eno angleško lovsko letalo vrste »Hurricane«.

V severni Afriki so izvidniške čete nemškega afriškega zbora v boju pri Tobruku pri krajevnem spopadu zajele nekaj sovražnikovih vojakov.

Sovražnik je v pretekli noči s slabimi silami vrzel majhno število rušilnih in zažigalnih bomb na kraje svere-zahodnega nemškega obrežnega ozemlja. Povzročena škoda je neznatna.

Japonsko vojaško odposlanstvo pri Kralju in Cesarju

Rim, 19. maja. Rj. Davi ob 9. je Nj. Veličanstvo Kralj in Cesar sprejel v avdienco v kraljevi palači na Kviralu voditelje japonskega študijskega vojaškega odposlanstva. Nato je visoki vladar sprejel tudi zaporedoma člane odposlanstva in se je prijazno razgovarjal z vsakim od njih. Ko so zapustili kraljevo palačo, so gostje odšli naravnost na Panteon, kjer so položili vence na grobove italijanskih kraljev, nato pa so pred oltarjem domovine izkazali čast Neznaneemu vojaku in položili velik venec z japonskimi trakovi na žaro padlih fašistov na Campidogliu, kjer se je vsa slovesnost ponovila. Po ulicah je občinstvo prirejalo prisrčne manifestacije vojaškim zastopnikom velikega zaveznika.

Italijanski delavci odhajajo v Nemčijo

Padova, 19. maja. Rj. V Nemčijo je odpotovalo 600 poljedelskih delavcev iz Padove. Na trgu Cavours so odhajajočim delavcem priredili za slovo lepe manifestacije. Navzoči so bili prefekt in drugi zastopniki krajevnih oblasti, zvezni tajnik pa je v posebnem govoru podčrtal zgodovinski pomen sodobnih dogodkov. Njegov govor se je zaključil z navdušenim vzlikanjem Duceju.

Hrvaške meje

V pojasnilo glede meja med Italijo in Hrvaško, omenjamo po besedilu pogodb, da dobi Italija vse dalmatinske otoke razen Brača in Hvara. Prav tako dobi Italija zaledje Sušaka s Sušakom vred, poleg tega pa Split, Trogir in Šibenik z zaledjem ter Boko Kotorsko z Orienom. Druge dala Dalmacije dobi Hrvaška.

Francoska Sirija se bo Angležem z orožjem uprla

Beyrouth, 19. maja. Rj. Francoski visoki komisar v Siriji je govoril Francozom v Siriji in v Libanonu in je poudaril, da so Angleži z napadom na sirska letališča po napadih na Oran in Dakar še enkrat prelivali francosko kri. Dasi Francija nima namena napasti Anglije, vendar je pripravljena upreti se vsakemu napadu na Sirijo ali na Libanon. General je ob sklepu izjavil, da je njegova naloga ohraniti nedotaknjene francoske poslovanke v Siriji in jih celo braniti. Ta naloga bo izvršena in oborožene sile so pripravljene z orožjem odgovoriti na oborožen napad.

Brezlična brzojavna proga Rim—Bagdad

Rim, 19. maja. Rj. Italijanska radijska družba je zaradi važnosti dogodkov na bližnjem Vzhodu izročila prometu novo brezlično brzojavno progo med Rimom in Bagdadom.

Bolgarija, dežela stoletnikov

Seftia, 18. maja. (k) Po zadnji uradni statistiki živi na Bolgarskem 3000 ljudi, ki so dosegli starost 100 let. Bolgarija je tedaj dežela, kjer živi največ stoletnikov.

Zima na Finskem

Helsinki, 19. maja. Rj. Zima na Finskem se je zavlekla že za več kot pet tednov. Povsod v deželi postaja škoda zaradi tega vedno večja. Na Finskem še vedno sneži. Ponekod je sneg dosegel 2 metra.

Angleške izgube na morju

Lisbona, 19. maja. Rj. Angleška admiralteta je objavila, da sta bili potopljena dve pomožni križarki, in sicer »Zusarium« in »Umberto«.

(Nadaljevanje s 1. strani)

men bosta obe vladi sestavili stalno komisijo, ki bo skrbela za izvedbo teh določil.

5. Italijanska in hrvaška vlada se obvezujeta, da bosta v najkrajšem času sklenili posebno pogodbo za trgovinski promet po železnicah in morju, kakor tudi pogodbo, ki bo urejala prehode državljanov obeh držav iz enega ozemlja na drugo, pogodbo za ureditev kulturnih in pravnih vprašanj ter pogodbe z drugih poprišč, ki so važna za skupne interese.

6. Pričujoča pogodba stopi v veljavo z dnem, ko je bila podpisana.

Zaključni protokol. Do sklenitve novih pogodb bodo ostale v veljavi med Italijo in Hrvaško, v kolikor se nanašajo na te predmete, pogodbe in konvencije, sklenjene med kraljevino Italijo in bivšo Jugoslavijo.

Rim, 18. maja 1941-XIX.

Hrvaška obala demilitarizirana

Rim, 19. maja. k. Italijanska in hrvaška vlada sta se sporazumeli tudi v sledečem:

1. Hrvaška vlada se obvezuje, da ne bo ustanavljala in ne vzdrževala na otokih, ki jih ta pas obsega, med morjem in med erto, ki jo označuje priložena karta, katere je sestavni del pogodbe, nobenih del vojaškega značaja, niti na kopnem niti v zraku niti na morju, ne bo ustanavljala nobenih operacijskih baz, sploh nobenih naprav, ki bi utegnile koristiti za vojsko, niti nobene tovarne in skladišča streliva ali vojnega materiala.

2. Hrvaška vlada izjavlja, da nima namena imeti vojne mornarice, razen nekaj posebnih enot, ki so potrebne za policijsko in finančno službo.

3. Obe vladi bosta v drugi pogodbi določili način, po katerem bo imela italijanska vlada možnost prevažati svoje oborožene sile čez ozemlje in na obrežni črti Reka—Kotor in tudi na železniški zvezi Reka—Ogulin—Split in na njenem morbitnem podaljšku do Kotorja.

4. Pričujoča pogodba stopa v veljavo z njenim podpisom.

Hrvaško zastopstvo v Trstu

Trst, 19. maja. Rj. S posebnim vlakom je dopoldne ob 9 prišel poglavitnik Ante Pavelić s člani hrvaškega zastopstva v Trst. Na postaji so ga čakali visoki zastopniki zavezniškega naroda, prefekt, Civilni Komisar za Ljubljansko pokrajino, poveljnik vojaškega zbora, župan, zvezni podtajnik in drugi zastopniki oblasti. Postaja je bila vsa v italijanskih in hrvaških zastavah. Postavljena je bila častna četa, godba pa je igrala narodni himni. Poglavitnik je pregledal častno četo in je nato v spremstvu zastopnikov oblasti skozi kraljevsko čakalnico odšel na trg pred postajo, kjer je bil postavljen bataljon italijanske vojske. Ko se je Ante Pavelić pojavil pred poslopjem postaje, mu je številna množica priredila navdušene manifestacije in vzvikala Hrvaški in njenim zastopnikom. Medtem pa so z oken vihrali z zastavicami in od povsod je odmeval klic: Savoia in Duce. Poglavitnik je skupaj s prefektom in s Civilnim Komisarjem odgovarjal na pozdrave na rimski način, nato pa je sedel v avtomobil in se odpeljal v mesto v hotel. V ostalih avtomobilih so se peljali ostali člani zastopstva. Pred hotelom so se ponovile manifestacije za Hrvaško in Paveliča. Poglavitnik je odgovarjal na navdušeno vzlikanje množice in se je prisrčno razgovarjal s Civilnim Komisarjem, s prefektom in z drugimi zastopniki oblasti in je med največjim zadovoljstvom in z vidnim veseljem izrekel tele besede:

»Vse pogodbe smo sklenili v ozračju največje pričnosti in največjega razumevanja in tudi s fašistično hitrostjo.«

Ante Pavelić je izrazil željo, da bi nekaj ur zasebno prebil v Trstu, da bi obiskal mesto in nekatere svoje prijatelje.

Stalna hrvaško-italijanska gospodarska komisija

Rim, 19. maja. Rj. Stalna komisija za gospodarsko sodelovanje med Hrvaško in Italijo, ki je določena po čl. 4 pogodb, ki so bile včeraj v Rimu podpisane, bo zasedala v Rimu in ji bo predsedoval znani italijanski industrijalec grof Volpi di Misurata.

L'Unione fra il Regno d'Italia e il Regno di Croazia

Brindisi cordialissimi pronunciati dal Duce e Poglavnik a Palazzo Venezia

Roma, 18 maggio. Alla fine della colazione, offerta a Palazzo Venezia in onore della delegazione croata, il Duce ha pronunciato il seguente brindisi:

»Poglavnik, Signori delegati di Croazia! E' con sentimento di profonda simpatia che il Governo e il popolo italiano hanno salutato la restaurazione della Corona di Zvonimiro, augusto simbolo d'una millenaria tradizione che per tante vicende si ricollega alla nostra. A Voi, qui convenuti per chiedere alla Maestà del Re Imperatore la designazione di un principe della sua gloriosa Casa a Sovrano del risorto regno di Croazia, mi è gradito porgere il più fervido e cordiale benvenuto. I vincoli dinastici così felicemente stretti e gli accordi, conclusi in questi giorni, creano tra i nostri due paesi una solidarietà che trova il suo naturale fondamento e la sua garanzia di perenne durata, oltretutto nella contiguità territoriale, nella comunanza di valori ideali e istituti politici e nella complementarietà degli interessi. Su questa base Noi intendiamo sviluppare un'intensa e feconda collaborazione, operante in tutti i campi, col vivo desiderio di costruire un'opera di romana solidità e con lo spirito della più leale e comprensiva amicizia. Voi sapete, Poglavnik, con quali sentimenti l'Italia Fascista ha assistito agli sforzi dei patrioti croati e in particolare dei Vostri fidi Ustasci, guardia armata della Rivoluzione croata, che, sotto la Vostra guida e animati dalla Vostra passione, hanno concorso alla redenzione della Patria. Con questi stessi sentimenti Noi saremo al Vostro fianco nell'opera, alla quale Vi accingete di ricostruire lo Stato ed avviare verso i prosperi destini che lo attendono nel quadro del nuovo ordine europeo, che sorge dalle vittorie delle potenze dell'Asse. In questo spirito mi è grato elevare il pensiero all'augusto principe, designato ad ascendere al Trono di Croazia, e formulare i miei voti più fervidi per la sua prosperità, per la Vostra, Poglavnik, e per le gloriose fortune della nazione croata.«

Il Poglavnik ha così risposto: »Duce! Di questa storica giornata che corona la nostra rinascita,

dopo vicende secolari, sono particolarmente grato a Voi, che della nuova era che stringerà legami amichevoli sempre più forti fra i due popoli confinanti e indipendenti, siete stato anche l'artefice. La Corona di Re Zvonimiro è stata oggi, nella Roma imperiale, offerta dal popolo croato ad un principe della gloriosa dinastia sabauda, che sarà fondatore della nuova dinastia croata. Il patto di alleanza, di garanzia e di collaborazione segna con i vari accordi complementari la stabilità del nostro domani in un settore europeo finora particolarmente travagliato da continui convolgimenti. Regolati gli accordi confinarli, in uno spirito di larga reciproca comprensione, assicurata col patto la cordiale intima collaborazione delle due nazioni non più divise ma unite dall'Adriatico pacificato, il popolo croato, tradizionalmente fiero e indipendente, con gli atti solenni, oggi compiuti, acconsente liberamente di aderire all'ordine nuovo europeo, promesso dalle potenze dell'Asse, e riacquista, nella comunione di spiriti e di interessi, quelle condizioni di vita feconda, di cui lo stesso nome di Roma è garanzia. Mentre il popolo croato si accinge ora a dare contributo positivo all'opera di ricostruzione europea, con giovamento di tutti i popoli amici confinanti, esso non distoglie lo sguardo dagli ideali di progresso e di dignità di vita, che hanno trovato nel Fascismo la loro prima espressione. Duce! Voi conoscete le persecuzioni che il popolo croato, e Noi esponenti di esso, abbiamo patito in quest'ultimo ventennio. Voi conoscete la nostra storia e le nostre aspirazioni. Siete perciò per Noi non soltanto il Duce della Rivoluzione Fascista e il forte nocchiero che regge le sorti del popolo italiano, ma anche Duce, l'amico del popolo croato. Come Capo della Rivoluzione Ustascia e di una nazione rinata alla convivenza europea, con sentimenti di profonda amicizia Vi porgo, Duce, l'espressione del mio animo sinceramente grato e alzo il bicchiere alla salute della Maestà del Re Imperatore, del principe sabauda, designato ad ascendere al Trono di Croazia, della Reale Famiglia, formulando auguri per la prosperità del popolo italiano alleato e per il Vostro benessere personale.«

Il Duce per la Provincia di Lubiana

Lubiana 18. La notizia che il Duce ha ordinato l'immediata esecuzione dei lavori all'università e all'ospedale di Lubiana, ha provocato un profondo sentimento di riconoscenza fra tutto il popolo della Slovenia italiana, in quanto riconferma la volontà del Duce dell'Italia fascista di potenziare la cultura e di provvedere ai bisogni sociali di questa regione.

Il nuovo reparto chirurgico dell'ospedale statale attendeva da 5 anni il suo attrezzamento e quindi non funzionava. Il reparto assistenze per insufficienza di posti era giunto fino ad accogliere più di un ammalato nello stesso letto. I posti ora saranno aumentati in numero ade-

guato alle necessità. Lo stesso reparto sarà dotato del gabinetto di chirurgia dell'università e colmerà così un'altra grave deficienza.

L'università di Lubiana possiede 5 facoltà: Lettere, Diritto, Teologia, Medicina e Ingegneria. I lavori progettati si riferiscono alle varie sezioni della facoltà di ingegneria, particolarmente quelle di chimica meccanica e mineralogia le quali verranno completate sia nella parte edilizia, sia nelle varie installazioni. Così l'università di Lubiana verrà ad essere uno dei più moderni e importanti istituti di cultura superiore in Europa.

Gospodarstvo

Kočeviski premogovnik

Kočeviski premogovnik si je pridobila TPD, ki je lastnica tega premogovnika, leta 1886. Od tedaj naprej je bil rudnik stalno v obratu.

Kakovost premoga, ki ga kopljejo v tem rudniku, je nekoliko slabša kot premoga v ostalih premogovnikih iste družbe. Njegova gorilnost je 3.600 do 4.500 kalorij, medtem ko ima trboveljski premog 4.000 do 4.900 kalorij. Velenjski premog pa ima na pr. samo 2.400 do 2.800 kalorij.

Površina rudnih polj tega premogovnika obsega 118 in pol ha. Ima pa premogovnik svojo separacijo, nadalje električno centralo s 1150 kw in je zvezan z železniško postajo Kočevje s posebno ozkotirno progo, ki meri poldrugi kilometer.

Kočeviski premog je v prvi vrsti poraben za hišno kurjavo, nadalje za industrijo, v manjši meri za železnice. Ker je bilo doslej na razpolago veliko drugega premoga, ni bil kočeviski premog tako cenjen. Sedaj pa je postal za nas ta premog zelo važen. Za hišno kurjavo dobiva sedaj Ljubljana na pr. samo kočeviski premog. Postal pa bo ta premog važen tudi za industrijo.

V slabih letih, ko je bil odjem železnice slab, je proizvodnja tega rudnika padla na 25.000 ton z okoli 100 delavci, medtem ko je sedaj proizvodnja znatno narasla in se bliža oni v najboljših letih.

Iz hrvatskega gospodarstva

S spremenjenimi političnimi razmerami so se spremenile tudi razmere v gospodarstvu. Vendar prehod v novo stanje ni bil toliko otežkočen, ker je ostal velik del nekdanje banovine Hrvatske skupaj kot enotno politično področje, kateremu so se priključila tudi področja nekdanje vrbanske in drinske banovine, to je do reke Drine.

Državni posev v gospodarstvo se je silno povečal. Tako je že dne 12. aprila letos na veliko nočno soboto izšla naredba, po kateri je bilo ukazano nadaljevati z delom v industriji in trgovini, katero ne sme biti prekinjeno. Ni bilo dovoljeno nikomur zapustiti svoje delovno mesto.

Dne 17. aprila so dobili denarni zavodi navodilo, naj dajo na razpolago industrijam po potrebi finančna sredstva za izplačilo delavcev in uradnikov.

Dne 18. aprila je bilo objavljeno, da se morajo uporabiti najstrožje kazni proti onim, ki skrivajo blago ali ga spravljajo drugam, ali pa hočejo zvišati cene.

Dne 19. aprila je bila objavljena naredba, s katero se revidirajo vsi posli, ki presegajo 100.000 dinarjev, možno jih je tudi razveljaviti, v kolikor so bili sklenjeni med židi medsebojno in židi in arijci. V skoraj vsa važnejša podjetja so bili imenovani komisari, katerih število presega 1500. — Dne 21. aprila je hrvatska država prevzela vse premoženje vseh tvornic in tvrdki, ki izdelujejo, odnošno trgujejo z zdravili in sanitetnimi potrebščinami.

Zunanja trgovina je vsa pod nadzorstvom Ura-da za zunanjo trgovino, ki ima sedež v Gunduličevi ulici 63 v Zagrebu.

Zastopniki nemške vojske in hrvatske tekstilne industrije, ki šteje okoli 120 obratov, so že stopili v stik, da se uvede ožje sodelovanje. Ugotovljeno je bilo, da je hrvatska tekstilna industrija brez vsega v stanju prevzemati naročila iz Nemčije. Kakor pravijo nemška poročila, so tako naročila že prišla. Prvo to je bilo silno nameravano tudi pri unovar-

ski industriji, vendar do tega ni prišlo, ker nima ta industrija dovolj surovin.

Nemški strokovnjaki se interesirajo za izgradnjo hrvatskega cestnega omrežja.

V kratkem je pričakovati racioniranja nekaterih predmetov (tekstilij, čevljev, mila in kolonialnega blaga). Za nakup tekstilij in čevljev bodo v mestih izdani boni, na katere se bo dobilo n. pr. na leto ena obleka, ena srajca v prvem in tretjem četrtletju. Na vseh pa bodo izdajani samo individualni boni, in sicer potem, ko bo potreba natanko preiskana, da se prepreči nezakonita trgovina. — Uvedba kart za živila bo najbrž izvedena šele jeseni.

Poleg dveh central, o katerih smo že poročali (tekstilije in usnje), je bila ustanovljena po nemškem vzorcu tudi tretja centrala: za les.

Glede prevzema židovskih tvrdki zatrjujejo na uradnih mestih, da jim gre bolj za nacionaliziranje kot za podržavljenje. Sedaj se izdeluje katalogizacija vseh obratov, ki naj se ali arizirajo ali nacionalizirajo. To delo vodi urad za obnovo gospodarstva. Ta urad je tudi vrhovni nadzorni komisarjev v posameznih podjetjih.

Nemško-hrvatska trgovinska pogodba. V soboto, dne 17. maja je bila v Zagrebu podpisana trgovinska pogodba med Nemčijo in Hrvatsko, ki je že stopila v veljavo. Pogodba vsebuje tudi določila o plačilnem prometu. Pogodba je zasnovana na istih načelih kot nemško-jugoslovanska pogodba z dne 25. oktobra 1938. Vendar je tečaj marke zvišan od nekdanjih 17,84 na 20 din. Za takojšnjo izvedbo kliringa je na razpolago časovno Obračunski blagajni Nemške banke in Hrvatski državni banki znesek 15 milijonov mark.

Podružnice Creditanstalta-Bankvereina na Sp. Štajerskem. Dvumajski Kreditni zavod — Bankverein — je odprl svoje podružnice v Mariboru, Celju in Kranju. Te podružnice so že začele s svojim poslovanjem. Podružnica v Kranju bo imela tudi posebno izplačilno mesto na Bledu.

Povečanje romunske petrolejske proizvodnje. Rumunska petrolejska proizvodnja bodo zelo povečali. Po dosedanjih poročilih je bilo začeti 148 sond in je bilo izviranih že 248.000 metrov. Zaradi tega je pričakovati, da se bo proizvodnja povečala.

Zavod za kolonizacijo na Hrvatskem. V Zagrebu je bil ustanovljen poseben zavod za kolonizacijo, katerega naloga bo poskrbeti za kmetijske družine, ki se hočejo naseliti na zemlji za hrvatske izseljence, da dobe zemljo; nadalje, da se izsuše močvirnat predeli. Končno je naloga pospešiti likvidacijo agrarne reforme. Zavod ima deset sekcij in je pod nadzorstvom ministrstva za korporacije.

Modra galica za Hrvatsko. Pogod je dobil iz tvornice »Zorka« v Sabcu 200 vagonov modre galice, in sicer s posredovanjem nemškega generalnega pooblaščenca za gospodarstvo Srbije Franca Neuhausena. Cena bo 14.50—15.50 din.

Trije novi hrvatski gospodarski listi. Na konferenci v odseku za kmetstvo gospodarstvo je bilo sklenjeno, da bodo na Hrvatskem izhajali trije listi za kmetstvo gospodarstvo. Prvi list bo objavljali znanstvena dela in referate, drugi sestavlja na praktične potrebe gospodarskih strokovnjakov na terenu in tretji za potrebe kmetkega gospodarstva.

Indeksi življenjskih stroškov, ki ga izračunava g. Artur Benko Orado v Zagrebu, je narasel v primeri z avgustom 1939 do konca aprila za 64,53 odstotkov. Stroški za prehrano so narasli za 84,53 odst., obkole in obutev za 90,99%, za kurjavo in razsvetljavo za 32,89%, dočim so za stanovanje ostali nespremenjeni.

Il Duce in mezzo ad un gruppo di feriti di guerra, dopo lo spettacolo al Teatro Reale dell'Opera, nella ricorrenza della Giornata dell'Esercito. — Duce sredi skupine vojnih ranjencev po predstavi v Kraljevem Opernem Gledališču na Dan Vojske.

Minister za javna dela si je ogledal Ljubljano

Poročali smo že, da se je prejšnji četrtek pripeljal v Ljubljano minister za javna dela Eksk. g. Goria. G. Minister si je ogledal javna dela v Ljubljani in je najprej skupno z Eksk. Komisarjem g. Graziolijem obiskal zgradbo Moderne galerije, nato pa zgradbe vseučiliških institutov, ki so v delu. V spremstvu g. Ministra so bili tudi strokovnjaki, kakor tudi domači tehnični izvedenci. G. Minister je obiskal tudi palačo vseučiliške knjižnice in si nato ogledal ljubljansko splošno bolnišnico, ki je zaradi stiske s prostorom napravila na njega in na njegovo spremstvo najgloblji vtis. Potem je obiskal g. Minister še ljubljanski Grad, odkoder se mu je nudil lep razgled na Ljubljano.

Lep sprejem Eks. genera a Ambrosia v Karlovcu

Preteklo soboto se je pripeljal v Karlovec Eks. General Ambrosio, poveljnik druge armade, s svojim generalnim štabom. Mesto je bilo okrašeno z italijanskimi in hrvatskimi zastavami. Pri sprejemu so bili navzoči general Ferrari, civilni komisar in zastopniki krajevnih oblasti. Poglavnik dr. Pavelič je poslal kot svojega zastopnika dr. Frkovića, ministra za kmetijstvo in gozdove, ki je generala Ambrosia pozdravil v imenu hrvatske vlade. Župan je pozdravil v imenu mesta. V svojem odgovoru je Eksk. General Ambrosio omenil odnose med veliko Italijo in mlado Hrvatsko, odnose, ki jih bo posvetila pogodba, ki jo bodo v kratkem podpisali v Rimu, in dejstvo, da bo princ slavne Savojske Hiše zasedel hrvatski prestol. Pri teh besedah so navzoči navdušeno vzklikali Italiji in Savojski vladarski Hiši. Nato je General Ambrosio pregledal čete. Temu je sledila parada vseh enot po karlovških ulicah. Skupno z italijanskimi četami so korakale tudi edince hrvatske vojske in mladinska organizacija, ki jo je ustanovil dr. Pavelič. Parada je vzbudila splošno občudovanje in navdušenje vsega prebivalstva.

ŠPORT

Triestina : Hermes

Slovenski športniki nismo imeli nikakih stikov s klubi italijanske državne lige. Drugačna razdelitev in samo prvenstveno tekmovalje naših sosedov so skorajda onemogočili vsako srečanje na zelenem polju.

Z novo teritorialno razdelitvijo se nam pa nudi prilika, da spoznamo tudi stvarno kvaliteto in kvantiteto italijanskega nogometa. Prvi naš gost bo znano tržaško moštvo »Triestina«.

»Triestina« je bila ustanovljena že l. 1918. in igra vedno v državnem prvenstvenem kakor tudi v pokalnem zvezinem tekmovalju najvidnejši vlogi. Iz njene šole so izšla znana imena: Colausi, Gaigerle, Valcareggi, Pasinati, Cergoli, Trevisan itd., ki so ponesla ime italijanskega nogometa čez državne meje in si osvojila volilno in prestižno vlogo v nogometnem svetu.

»Triestina« dopotuje s kompletnim moštvom, s katerim je sodelovala v prvenstvenem tekmovalju. Hermežani pa nastopijo nekoliko ojačeni, tako da bodo nudili tudi nogometnim umetnikom dovolj odpora.

Ljubljanski nogomet. V nedeljo se je pričelo pokalno tekmovalje za pokal Slov. nogom. zveze, v katerem morajo sodelovati vsi ljubljanski klubi. Tekmuje se po dvojnem pokalnem sistemu. V nedeljo so se srečali trije pari. Na igrišču Ljubljane je bila dopokdne tekma Jadran : Svoboda — rezultat 4:3. Popoldne sta se prav tam srečali Ljubljana in Mladika. Pri »Ljubljani« so nastopili nekateri ligasi, pa je jedva zmagala s 4:2. V predtekmi so nastopili juniorji Ljubljane in Marsa z rezultatom 4:1. Nato je sledila še prijateljska tekma med ligim moštvom Ljubljane in Marsom. Bila je to nekakšna priprava ljubljane za srečanje s Triestino. Rezultat 7:3. Na Hermesovem igrišču je bila pokalna tekma Hermes : Vič, ki jo je dobil Hermes z rezultatom 6:0.

Nedeljski rezultati italijanskega nogometnega prvenstva: Spezia-Fiumana 1:0, Venezia-Udinese 5:0, Torino-Brescia 5:2, Fiorentina-Juventus 5:3, Padua-Lucca 3:1, Lazio-Milano 2:0, Bologna-Siena 6:3.

Iz italijanskega športa. Večkratni italijanski nogometni prvak »Juventus« dobi novega trenerja v osebi znanega madžarskega reprezentativnega igralca Totha. — Italijanski veslači bodo nastopili v Nemčiji. Izbrano moštvo bo startalo dvakrat: 22. junija v Berlinu in 29. junija v Frankfurtu. — V Rimu je bilo državno prvenstvo v streljanju na leteče golobe. Osvojil ga je Giuseppe Sera s 187 zadetki od 200, drugi Adolf Manfredi s 179, tretji Giuseppe Boldi s 170 zadetki.

Od roda do roda

Med posameznimi rodovi je v slehernem narodu mimo telesnih vezi, tudi mnogo finejših vezi: to je duševna dediščina, ki spaja starše s otroki in odrasle z mladino. Vse, karkoli sam mislimo, občutimo in verujemo in po čemer koprimo, utegne kot dediščina preiti na poznejše rodove. A koliko jih je, ki bi pomislili, da bo treba tudi za tako podedovanje dati hud odgovor! Koliko staršev se niti ne zaveda teže odgovornosti, ki jo imajo tozadevno sprito svojih otrok! Prav nič ne pomislijo, da se sleherni nepravilna beseda, ki jo spregovorijo, razpreda dalje v miselnosti otrok, da deluje sleherni slabo dejanja očetov ali mater s vabilno silo zglede na sina in hčer.

Kdor gleda na razmerje staršev do otrok s gledišča podedovanja duhovnih ali duševnih zakladov, ta spozna v družinskem življenju globlji, posvečeni smisel in da je sleherni ura, ko sta oče in mati s otrokom, resna, za čas in večnost odločilna ura.

Kar pa velja o starših, to velja tudi glede na razmerje odraslih do mladine. Kdo bi vprašal kakor Kaj: »Ali sem jaz varuh svojega brata?« Resnično, vprav ti si varuh svojega brata, si varuh svojega bližnjega — ali pa si njegov pohujševalec. Prav posebej pa si varuh mladine, ki se krog tebe igra in smeje, uči ali dela in ki budno opazi sleherni tvojo kretnjo, besedo, dejanje. Tej mladini bodi varuh — ne pa pohujševalec!

Slednjič pa sega odgovornost podedovanja sloveka tudi še dalje v bodoče rodove. Segi dalje v javno življenje, žig oblikovanje bo kasnejši rod povzel po nas. Kako bodo čez sto let v naših deželah mislili o krščanstvu in krščanskem življenju, če bo tako ko doslej napredovalo razkrstjanjevanje in pohujševanje ljudstva? In kdo bo odgovarjal za tak razvoj našega javnega življenja? Ali ne vsi tisti, ki so s svojo brezbriznostjo in neznačajnostjo zakrivali, da je polagoma minevala krščanska vera in morala? Bodoči rodovi se bodo na sodni dan vzdignili zoper nje in jih bodo prekleli.

Straža v planinskih domovih. Po najnovejših informacijah ne odgovarja resnici, da bi bile prešle v Gorenjski koče, domovi in zimskosportna zatočišča že v last »Gau Kärnten«. Pač pa so tisti domovi in zavetišča, ki nimajo stalnih oskrbnikov, dobili posebne straže, in sicer jih po naročilu oblasti stražijo planinci z Jenic.

Ragnhild Hveger je vedno hitrejša. Slavna danska rekorderka v plavanju Ragnhild Hveger, imajočica vseh rekordov na srednjih in dolgih progah, je dosegla v bazenu Frederik v Kopenhagnu tudi na 100 m izreden čas. Plaval je 1,06,5 ter se tako močno približala svetovnemu rekordu Nizozemke Den Oudnove 1,04,3.

Usoda naše Planice

Z velikim zadoščenjem je ugotavljalo nemško časopisje, da je prišla »največja skakalnica sveta Planica, na kateri so nemški športniki postavili svetovne rekorde«, v last Nemčije. Poudarjajo tudi, da je skakalnica moštrosko zgrajena, da pa se bo še izpopolnila ter se bodo vse naprave modernizirale. Usoda Planice vzbuja pri nas veliko zanimanja. Zvedeli smo sledeče podrobnosti: Po zasedbi Gorenjske je prispel v Planico prvi adjutant voditelja nemškega športa v Tschammerja, ki si je skakalnice ogledal ter odredil prva najnujnejša popravila. Tako je dal takoj kupiti les za napravo definitivne strehe nad skakalnice ter za postavitev novih stopnic. Skakalnica je bila do sedaj zaslonjena s krajniki, nova streha pa bo stalna. Ogrodje se bo zabetoniralo ter se bodo izvršila še nekatera popravila terena — skratka: vse to, kar se je do sedaj na Planici vsako leto že delalo. Planiška in vse druge skakalnice so prešle v last »Reichsportführung Berlin«. Za modernizacijo Planice so že objavili velikopotezni načrti. Te je odnesel Tschammerjev adjutant v Berlin ter se obeta sedaj njihova izvršitev. — V Planici naj bi se zgradila vzpenjača ter bi se zgradil tudi prostor za slalom.

Prva eskimska slovnica

Pri nas radi mnogo govorimo in pišemo o življenju in navadah Eskimov, ki prebivajo visoko gori na severu. Večkrat jim delamo krivico, ker radi pišemo o njih kot o narodu, ki se je zelo malo ali celo nič obogatil z evropsko kulturo. Kdor je doslej dvomil v kulturnost Eskimov, bo moral kmalu popraviti svoje mnenje. Eskimi namreč pripravljajo znamenito kulturno delo, ki jih bo zelo približalo evropskim kulturnim narodom: v kratkem bodo dobili svojo slovnico. S sodelovanjem Eskimov jo pripravljajo misijonar Tirkentli, ki že več kot 40 let živi med njimi in je odličen poznavalec eskimskega jezika, njihovih šeg in navad.

KULTURNI OBZORNIK

G. A. Rossini: »Seviljski brivci«

Po daljšem presledku smo v opernem gledališču dobili novo predstavo. V četrtek je bila namreč premiera Rossinijevega »Seviljskega brivca«, ki je med ogromnimi deli kot njegova najbolj uspešna stvaritev doprinesla mnogo po svoji mojstrski zgrajenosti v smislu vrednotenja evropske operne produkcije. Dasi je v dobi avtorjevega dejstva operna umetnost krenila že za novimi smernicami, za reformami muzikalne obdelave drame, je Rossini ostal pri tem delu zvest načelom domače stvariteljske osebnosti osemnajstega stoletja, v katerem se je izoblikovala tako imenovana opera buffa, zbirajoča si tekste z dogodki iz vsakdanjosti v nasprotju z onimi iz bajestnega sveta. Tako je tudi »Seviljski brivec«, v katerem je osredotočena borba za lepoto med grofom in njenim varuhom; okoli tega po posredovanju brivca nastajajo smešne situacije; gonilo drame je vedno napeto stopnjevanje nasprotja pristno življenjskih tipov grofa, brivca in lepote z varuhom in učiteljem, ki predstavlja karikaturu življenja. Za tem gre tudi nekaka karakterizacija v glasbeni zasnovi, ki je izražena v serioznih spevih prvih in buffo-spevih drugih, katerih melodične črte se trgajo bodisi v ritmičnem, bodisi recitativnem smislu, dočim pa so seriozni spevi nekaj, kar je popolnejše in estetsko umetniško zaključeno. Poleg tega pa je Rossini vodila tudi misel, da nekako ugodno zahtevam virtuoznosti italijanske pevke šole, naravnost izživajoče avtorja, da se oklene čiste melodije in kolorature, ki je še pozneje preko Bellinija in Donizettija do Verdija dosegla svoj razmah. Pristrana lahkotnost in vedrost Rossinijeve muze odseva v Almavivini podoknici, kakor bi se lomili žarki v rosnih kapljah bleste spevi Rozine, koliko naivnosti je izraženo v spevih Bazilia, komike Bartola ali pristne prešernosti Figara. Samo stvarjalcu bujne glasbene fantazije, oprtemu na bogato tradicijo operne produkcije, je bilo dano, da je s profinjnim estetskim čutom tako mojstrsko izoblikoval delo, ki predstavlja višek italijanske opere buffe.

Predstava »Seviljskega brivca« je bila skrbno pripravljena. Režiser g. Ciril Debevec je poskrbel za neprestano se gibajoči potek in za nepriljubljeno srečanje in grupiranje v nastajajočih situacijah. Dirigent dr. Danilo Svara je dobro našel orkester in tudi predstavo vodil ustrezajoče. Lepo petje je nudil tudi zbor, ki ga je pripravil g. Radko Simoniti. Pripomniti je, da se moški zbor stalno spopolnjuje; odpadlo je skoraj popolnoma prej večkrat zaznato izstopanje posameznikov, ki so tudi intonačno motili. Sedaj pa je čistejši in enovitejši zvok, ki nudi prav lepo in glasovno uravnoteženo petje. Orkester pa ni v uverturi izpraznil vsega in izrazil v taki nazornosti, kakor smo je bili navajeni pod omenjenim dirigentom. Oblikovno je zapustila medel vtis, dasi je šele proti koncu korpus prešel v živo muziciranje; morda je to le slučaj. Vendar je celotna predstava dobra ter je v operno hišo dahnila zopet tista svežost in resnost prekinjenega dela, ki se sedaj nadaljuje v isti kvalitetni stopnji in prizadevnosti.

Figara, brivca, je oblikoval g. Janko, ki je bil v pevskem in igralskem pogledu najboljši. Že takoj v prvem dejanju ga je dvignila muzikalno pravilno oblikovana arja, ki jo je znal združiti na skladen način z igro; v petju se ni vdal pretiranemu dramatičnemu izražanju, ampak se držal tesno čistšega melodičnega oblikovanja. Igralsko je polotil pristno prešernost in dovornost fanta, ki je bil vsekoli psihološko dosleden in dognan. Zato je učinkoval popolnoma prepričljivo. — Tega pač ne morem reči za g. Banova v vlogi grofa Almavive, ki mu že majhna postava ne nudi pričakovane in zahtevne osebnosti, ki naj bi učinkujoče oblikovala svojega junaka. Kot igravec ni zadovoljil. Njegova igra zapuša vtis skakanja iz situacije v situacijo brez kake nujne povezanosti — nastaja bolj slučajnost; njegov junak je zato karakterno blede in nedogane. Pevsko ne ustreza tej partiji. Pretežke zahteve predstavlja zanj podoknica, ki bi morala izveneti kot niz eteria med seboj povezanih tonov. Težko je poleg višinskih tonov, ki jih pevec komaj iztisne v suhem zvoku, mu delajo melizmi. Najboljši toni so v srednji legi, dočim je nižina prisiljena in ne zveni. Prehajanje iz pasaje v pasajo zavaja v menjavo tonovih barv, kar zlasti pri melizmi učinkuje neestetsko. Skratka melodične črte se rušijo in zaradi tega ne dobijo svoje prave intenzitete, ki jo zahteva pod belkantičnim principom napisana arja. — Gospa Ivancičeva je bila igralsko boljše kakor do sedaj. Koloraturne speve je še najbolje zapela, vendar ne še popolnoma intonačno popolno. Moti še vedno njen glas spremljajoči prizvok, ki se pa pri koloraturnem dejstvu izgubi. Ostala je na isti, že zadnjič omenjeni stopnji zboljanja. — G. Betetto je bil v celoti dober; vedno pa še ostaja trda izgovorjava konsonantov, zlasti sičnikov, ki v arioznih mestih moti njegov lep glas. V višinah ga zamori orkester. Igra zelo dobro. — Lepo je podal Bartola g. Zupan, ki je bil tudi pevsko spre-

F. S. Finžgar

Pod svobodnim soncem

Povest davnih dedov

214.

215.

216.

217.

Nekaj o Siriji

Nekoč v starem veku mogočna Sirija je sedaj francoski mandat. Sirija leži v Prednji Aziji in meji na severu na Turčijo, na vzhodu na Irak, na jugovzhodu in na jugu pa na Transjordanijo in Palestino. Na zahodni strani ima Sirija dolgo sredozemsko obalo z največjim pristaniščem Beirut. Dostop k tej obali varuje otok Ciper. Sirija je nekak suhozemski most med Mezopotamijo, Egiptom in Malo Azijo. Že nekdaj so se valile skozi Sirijo velike armade in tod so potovale vse karavane iz Prednje Azije proti Indiji in Egiptu. Danes gre po Siriji 450 km dolga železnica od severa proti jugu in veže Sirijo z drugimi državami. Pri Alepu (Haleb) je priključena na bagdadsko železnico, v Rejaku pa ima zvezo z največjim sirskega pristaniščem Beirutom.

Sirija meri 127.000 kvadratnih kilometrov in ima okoli 1.620.000 prebivalcev. Ima obliko trikotnika, segajočega od Aleksandrijskega zaliva do Ribisina na severu in od tod do Palmire in Akke na jugu. Glavno mesto Sirije je Damask s 300.000 prebivalci. Tik ob obali je od severa proti jugu zelo ozka in lepa ravnina, za njo pa se v terasah dvigata Libanon ter Džebel-el-Ansarije do 3060 metrov visoko. Na vzhodu so visoke gorske planote Abbu Ridšmen, Džebel el-Biiri in druge, ki mogočno in strmo padajo proti dolini reke Evfrata. Rastlinski in živalski svet, ki ga najdemo v Siriji, je na obali ter po zelenicah v notranjosti dežele sredozemskega značaja. Obsejni gorski gozdovi, nekdanji ponos cele Sirije — pomislimo le na libanonske cedre — so zaradi nepremišljenega krčenja in včasih tudi pravega ropanja skoraj popolnoma izginili. Razmeroma gosto je naseljena obala z milim sredozemskim podnebjem, z ozkim pasom rodne zemlje in z razvitim pomorstvom. Notranje suhe visoke planote so redko naseljene. Več življenja je le v nekaterih zelenicah, med katere spada zlasti Damask, Palmira, Esrija in druge. V ostalem so v Siriji stepe in puščave, kjer bivajo le revna beduinska plemena.

Sirsko prebivalstvo je zelo pisano. Največkrat naletiš na pisane maloazijske narode in

jemljiv, če izvzamemo višine. Igra pa vendarle sili tu pa tam v pretiravanje, kar zmanjšuje prepričevalnost in karakterizacijo tipa. — Dobra sta bila tudi ga. Španova in g. Dolničar; kot poveljnik je nastopil g. Anžlovar.

plemena, pomešana s Turki in priseljenimi Kavkazijci, zlasti Cerkezi. Kot posledica starega suženjstva, ki je bilo po večini črnopolto, in kot posledica poligamije se je ohranil močan črnski značaj sirskega prebivalstva.

Sirija je izrazita poljedelska dežela. Ozek obalski pas in za njim dvigajoče se terase, po notranosti raztresene zelenice ter doline rek so vse posejane s pšenico, ržjo, ječmenom; tam so tudi nasadi limon, oranž in oliv. Nekateri predeli so prikladni za tobak in bombaž. V stepah živijo Beduini se bavijo ponajveč z živinorejo. Največ imajo koza, ovac in goveje živine. V Beirutu je konec petrolejskega voda, ki vodi za francosko uporabo namenjeni petroleji iz Mossulskih vrelcev v Iraku.

Na večjem delu današnjega sirskega ozemlja so prebivali 2800 let pred Kristusom Semiti, in sicer Kananci in Amoriti. Njegovi gospodari so se čisto menjali. Tako so vladali v Siriji Egiptanci, Hattiti, Asirci, Babilonci, Perzijci. — Leta 333. je zavzel Sirijo Aleksander Veliki, leta 64. pred Kristusom pa je postala rimska provinca. Pod rimskim in bizantinskim gospodstvom so se Sirici morali večkrat boriti s Parti in Perziji. Krščanstvo se je v Siriji zelo zgodaj razširilo. Prvi ga je oznanjal v Siriji že apostol sv. Pavel. Ko so Sirijo zavzeli Arabci, je bila sestavni del kalifskega cesarstva. Večkrat je bil Damask sedež kalifov. Sirija je znana tudi iz krizarskih vojn. Leta 1517. je postala turška provinca. Po preganjanju kristjanov v Damasku l. 1860.-61. so izsilili Francozi avtonomijo za Libanon in so z zaščito kristjanov že pred svetovno vojno vršili veliko kulturno propagando zase v Siriji. V septembru in oktobru leta 1918. se je zrušilo turško cesarstvo. Na konferenci v San Remu je dobila Francija leta 1920. protektorat nad Sirijo. Kmalu nato je bila določena meja med Sirijo in Palestino, mejo med Sirijo in Turčijo pa je določil mir s Turčijo l. 1921. Takrat je dobila Turčija Cilicijo razen Aleksandrette.

Dokaz.

»S Cvetkom se bova brez dvoma v kratkem poročila.«

»Po čem to sklepaš? Ali ti je že povedal?«

»Tisto ne, pač pa je rekel, da mi priproste in cenene obleke najlepše pristajajo.«

Nova umetnina Lorenza Perosija

Dne 25. t. m. bo preteklo 25 let, odkar je umrl don Luigi Guanella. V proslavo te obletnice bodo v »Akademiji Italije« v Rimu proizvajali novo himno Lorenza Perosija z naslovom: »Salve, Parens Egenorum«.

110 letna Portugalka

V portugalskem mestu Evora, v pokrajini Alemtejo, je dočakala Albina Candida visoko starost 110 let. Njeno stanovanje je bilo mnogo premajhno, da bi moglo sprejeti vse tiste častnike, ki so bili prišli z vseh strani in jo izpraševali, si zapisovali podatke in spomine starke in ji čestitali. — Slavljenka je povedala, da ni imela svoj živ dan nobene potrebe, da bi bila kdaj koli poklicala kakega zdravnika in da še zdaj prav dobro vidi. Nikoli ni bila v kinematografu in se ni nikdar odpeljala kam iz svojega kraja.

Miss Magda Slad mora zapustiti Gandhija

Že 25 let je minilo, odkar je miss Magda Slad, hči nekega angleškega majorja, prevzela po Gandijevih naukih, zapustila svojo družino in se pridružila Gandiju kot njegova zvesta učenka in služabnica, kateri je bil Gandi vse in mu je služila na mlajši. Zdal pa je nastopil drugačen čas in nasprotja med Gandijem in Angleži so se začela večati. Gandijevi pristaki so zahtevali, da se mora miss Slad odstraniti od Gandija. Ta ga ni hotela zapustiti, a vendar se je morala pokoriti sili in oditi. Tako je Gandi izgubil najzvestejšo prijateljico in pristašino.

Dostojevskega rokopisi najdeni

Iz Moskve je prišla vest, da so našli v neki knjižnici veliko število rokopisov znamenitega ruskega pisatelja Dostojevskega. Našli so mnogo pisem in načrtov za bodoča dela. Predvsem pa so našli številne variante v rokopisu za najvažnejša dela: Zločin in kazen, Idiot, Besi in Bratje Karamzovi. Zlasti so zanimiva tri poglavja iz velike knjige »Zločin in kazen«. Dve poglavji sta napisani v obliki avtobiografije Razkolnikov, torej v prvi osebi. Nadalje so našli še 30 njegovih pisem in nad 100 pisem, ki so bila nanj naslovljena. S tem se bo arhiv o Dostojevskem znatno povečal. Knjižnica v Moskvi šteje sedaj že nad 1700 številčk tega arhiva.

XIV.

Gryce v svojem stanovanju.

Ni več nisem dvomil, da se hoče Eleonora žrtvovati za krivca, katerega je mogoče ljubila. Kaj takega je mogla storiti samo ljubezen, ali pa dolžnost, katere še ni pozabila. Tako se mi je vsaj zdelo jasno. Čim bolj sem podil to misel od sebe, tem bolj je stopal v ospredje tajnik, ki se je vedel pri vsej zadevi tako resno in samozvestno.

Ne rečem, da mi je Eleonora pri preiskavi stavila ta sum, a tudi on sam se ni tako obnašal, da bi bil sum opravičen. Če je ljubezen vso stvar motriti z drugega stališča. James Harwell, pisar nekdanjega trgovca s čajem, ni padel v sum, a James Harwell, razvnet od ljubezni do tako krasne ženske, kakor je bila Eleonora, je bil povsem drug človek. Ko sem ga postavil v vrsto osumljenec, se mi je to pri zdravem premišljevanju zdelo čisto naravno.

Pa vendar, kakšen jez med sumom in dokazom! Obdolžiti Jamesa Harwella in pokazati dokaze za obtožbo, to sta dva čisto različna pojma. Jaz bi se gotovo ne upal odločiti, da izvedem vso stvar.

Ko sem vse pobliže premislil, da se mi je videlo, da mu delam krivico iz osebnih razlogov. Če bi bil bolj ljubljen tega moža, ne bi se bil prikazal pred menoj v tako sumljivi luči. Toda, kar je bilo, je bilo. Eleonoro je treba rešiti. Če jo zapro, pade nanjo senca, katere ne bodo mogli odstraniti celo življenje. Sklenil sem drugi dan obiskati Gryceja.

Kasno v noč me je preganjala Eleonorina slika, kako je klečala pri postelji svojega uca, kako mu je polagala roke na prsi, dočim sem jaz gledal vedro nebo, s katerega se je odražala njena nedolžnost.

Green: 20

Luč in tema

Naenkrat so se odprla vrata na stečaj in še sem čul Maryne besede:

»Po tem, kar se je dogodilo med nama, ni več mogoče skupaj stanovati. Ena od naju mora jutri oditi iz hiše.«

In vsa rudeča in razburjena je stekla po stopnicah navzgor. Za njo je počasi stopala Eleonora vsa izmučena. Šla sva v malo dvorano za sprejeme.

»Povejte in razložite mi moj položaj,« je dejala pogledavši me s pogledom, v katerem se je zrcalila važnost. »Povejte mi vse podrobno, ker v resnici sem se pričela bati, da ne morem razumeti, kako je z menoj.«

Ta želja me je razveselila in poihitel sem, da ji povem, kako je sama padla na sum, ko pri zasliševanju ni hotela odgovarjati v nekaterih važnih točkah.

»Mislim, da ste sedaj zadovoljni z menoj, ko sem vas prepričala v svoji nedolžnosti.«

»Sveda, a jaz sem edini; želim bi, da bi bila tudi pred svetom dokazana vsa nedolžnost.«

»Bojim se, da se to ne bo dogodilo,« je dejala žalostno. »Osumljenec nikdar ne pozabi na smer, v katero je enkrat kazal. Moje ime je za vedno omadeževano.«

»In vi bi hoteli to vzdržati, ko je vendar zažostna ena beseda.«

»Trdim, da ena moja beseda ne bi spremeni položaja...«

Spomni sem se na Fobbsa, ki je stal skrit in sledil dogodkom v hiši in nisem se mogel otresti misli na tega policaja.

»Ako stojš z menoj tako slabo, kakor vi mislite,« je nadaljevala, »potem bo moja izpoved zelo malo veljala pri gospodu Gryceju.«

»Gospod Gryce bi zelo rad zvedel, kako ste prišli do ključa, da bi mogel po pravem sledu nadaljevati iskanje.«

Zopet ni odgovorila, meni je padel težak kamen na prsa.

»Morate mu to povedati, pa čeprav hočete braniti kako osebo.«

Vstala je naglo, ognjena rdečica ji je obilila obraz.

»Nikomur na svetu ne bom tega povedala, naj se zgodi z menoj tudi najhujše, če vsi pokleknejo predme, kateri me najbolj ljubijo, jaz ne bom tega nikdar storila.«

»Gospodična Leavenworth,« sem prišel po malem prestanku, »ta vaš neoporekljiv sklep, da na svojo lastno škodo branite druge, je zelo plemenit, a vaši prijatelji in vsakdo, kdo, kdor ljubi resnico in pravico, ne morejo zahtevati od vas to žrtve!«

»Gospodič se je razvnela.

»Ako nam hočete biti v pomoč,« sem nadaljeval mirno in odločno, »moral bom storiti tudi brez pomoči. Že to, da ste posinoviteljka najboljšega Beelzejevega prijatelja, zadostuje, da moram braniti vaše ime vsakega madeža. In po prizoru v pokojnikovi sobi, kjer sem se prepričal, da vi niste najmanj krivi, ne bi bil več človek, če ne bi šel energično na delo, da rošim in obvarujem vaše dobro ime.«

»Kaj ste sklenili storiti?« je vprašala po precej mučnem molku.

»Od vas odgnati sum, poiskati pravega krivca, katerega bom pokazal vsemu svetu.«

»Zelo dvomim, gospod Raymond, da se vam bo posrečilo, ker ne bo se mogel najti morilec, katerega nihče ne pozna.«

»Nekdo ga vendar pozna,« sem odvrnil.

»Kdo?«

»Hana, katere je prošlo noč pobegnila. Nekaj ve gospica Leavenworth. Ko dobimo Hano, najdemo tudi morilca.«

»To je samo ugibanje,« je odvrnila, a jaz sem dobro zapazil, da je puščica zadela.

»Vaša sestra,« je obljubila veliko nagrado onemu, ki najde Hano, pa jo že povsod iščejo. Še pred enim tednom jo bomo imeli.«

Ona mi ne more pomagati,« je dejala žalostno.

»Ali je kdo, ki bi vam mogel pomagati?«

Obrnila se je od mene.

»Gospodična Leavenworth,« sem prišel malo hitreje, »vi nimate ne brata, ki bi se za vas zavzel, ne matere, katere bi vas vodila in ker nimate bližnjih prijateljev, ki vas branili, ali mi toliko zaupate, da mi odgovorite na edino vprašanje?«

»Kaj hočete zvedeti?«

»Ali ste vi v resnici vzeli papir s pisalne mize?«

Takoj ni odgovorila, temveč je zamišljeno gledala predse. Končno se je obrnila k meni.

»Odgovarjate na to vprašanje, se vam popolnoma zaupam. Da, gospod Raymond, res sem vzela s mize oni papir.«

»Dalje ne bom spraševal, kaj je vseboval oni papir — a vas še nekaj vprašam. Ali obstoji še ta papir?«

Ostro me je pogledala in odločno je dejala:

»Ne!«

Nisem mogel prikriti svojega razočaranja.

»Gospica Leavenworth, bilo bi neumisljeno, da vas dalje sprašujem in mučim, in verujete, samo velika nevarnost, v kateri se nahajate, me sili, da tako postopam. Povedati ste mi in se mi zaupali, ali bi mi še hoteli povedati, ali ste čuli zainoči kak ropot, sedeč v svoji sobi, potem ko je prišel gori Harwell in ko so se zaprla knjižnična vrata?«

Šel sem predaleč, to sem takoj zapazil. »Gospod Raymond, vodila me je želja, da se vam pokažem hvaležno, pa sem na vaše vprašanje odgovorila s popolnim zaupanjem. Več ne morem storiti. Pustiva torej to!...«

Italijanščina brez učitelja

Ker sem prepričan, da znate nocoj brez nadaljnjega ravnanja s futurum, Vam podajam nekaj stavkov, ki jih prevedite tudi pismeno v svoj zvezek:

Il sarto porterà domani il mio vestito. Non comprerò questo paletot, perché è troppo caro. La cugina mostrerà il suo abito nuovo. A che ora partirete? Il cappotto non sarà così bello come credete. Questo cappellino sarà presto fuor di moda. Quando finirete i miei calzoni? Quando avrete le nuove stoffe?

Šivilja ne bo končala ta teden moje obleke (prevedite: moja obleko). Kdaj bom dobil denar za ta povrtnik? Jutri bom odpotoval; mi (prevedite: mi = miš) boste poslali nocoj (questa sera) moj suknjič? Svakinja bo dobila (prevedite z »avere«) nov slammik. Spali bomo oblečeni (pretekli deležnik glagola »vestire«, rabljen kot pridevnik). Govorili bomo jutri o novem kostumu, nocoj (= stasera) bom spal. Krojač me bo poklical zaradi (per) pomenjenja (= la prova). Kdo kupil tako (così) drag (z nedoločnim spolnikom) klobuk?

Postavite zdaj v futur še berilo iz 16. lekcije!

DEVETA LEKCIJA

Naučili se bomo italijanskih nazivov za razne kose perila in se seznanili z nedopršnim preteklim časom (imperfektom).

Ker smo zadnjič že začeli z obleko, ne moremo ostati na polovici poti. Pomenimo se nocoj o perilu.

O moškem perilu najprej. — Srajco smo že imenovali pri vzgledih za posebno tvorbo množine (la camicia — le camicie). Lahko je bela (bianca), lahko pisana (colorata). Spodnje hlače (le mutande) so dolge (lunghe) ali kratke (corte). Prijetne so mrežne srajce (una maglia a rete), za razvajence so pozimi pletene (triko-) srajce (un corpetto ali: farsetto a maglia).

Kratke moške nogavice so i calzini, podveze imenujemo le giarrettiere. Dolge športne nogavice so i calzettini.

Važen in siten del moškega perila so ovratniki. Mehak ovratnik je un collo fioccio (i colli fiocci, izg. flóšji), trd dvojen ovratnik pa je un collo inamidato. Pokončen trd ovratnik je un colletto (ali: un solino) inamidato. Srajca z odprtim

ovratnikom je una camicia dal collo aperto. K srajci in ovratniku spada seveda tudi kravata — la cravatta.

Manšete same so danes iz mode. Pač pa nam poškrbijo (poškrobijo—inamidare) včasih manšete, ki so že našite na rokavih; imenujemo jih il pólo — i pólsi ali il polsino — i poklini. Poškrobljena srajca, bolje: srajca s trdimi prsi je una camicia con lo sparato liscido (prav za prav = s svetlimi prsili).

Važen del naše opreme so tudi naramnice (le bretelle). Kdor jih ne mara nosi pas, una cintura. In kako bi pozabili vzrok tolikšne jeze: gumbke vseh vrst — manšetne gumbke (i gemelli per i polsini) in oba gumba za ovratnik (i bottóni da colletto)! Gumbnica je un'occhiello.

Kdor je nahoden, ne izhaja brez robca (il fazzoletto).

Ljudje se delimo danes v dve močni stranki: ena nosi ponoči nočne srajce (la camicia di notte), druga spalne obleke (il pigiama). Posebne važnosti za razvoj civilizacije nimata: obe se skrivata — pod odeje.

Dame nosijo danes dokaj drugačno perilo kakor v starih časih. Kombinacije (le combinazioni) vladajo. Za zimo še kratka pletena srajca (un corpetto di lana), sicer pa pas čez boke (una fascetta, una cintura) s podvezami (le giarrettiere) za dolge nogavice (le calze), naprtnik ali modrček (il reggipetto) in svilene ali volnene hlačke (le mutandine di seta, di lana). V starih časih so nosile ženske spodnjice (la sottana), steznike (il busto), korzete (il bustiaco)...

Naj bo našega naštevanja za nocoj dovolj. Za konec samo še nekaj za boljše voljo:

Il primo pensiero di Giannina.

— È un fatto indiscutibile: noi andiamo incontro a un'epoca sempre peggiore. Dicono: «Che cosa sarà del nostro mondo?» da qui a dieci anni? Ma io mi chiedo piuttosto con ansia: «Che moda avremo allora?»

prvi. — misel. — Ivanka. — dejstvo. — ki se o njem ne da razpravljati. — andare incontro = naproti iti. — doba. — hušši — od glagola dire = govoriti, praviti; dicono = pravijo — che cosa = kaj. — prevedite: z. — svet. — da qui a = čez. — dieci anni = deset let. — mi chiedo = vprašujem se (od glagola: chiedere, chiederisi). — rajši. — groza (f.). — kakšno. — tedaj.

Iščem konja

bledi fuks, liso na čelu, širok, najbrž št. 19, oddan v Rupe pri Kranju, vis. 160/170. Fuks, rjavkast, najbrž z št. 198, liso na čelu, zadnje noge bele nad viceljem, na praih znak od žulja, na hrbtu proti repu črnkast jermen, vis. 158/178, oddan v Bitnje k 20. vođu. Za vsakega 500 din nagraje kdor izsledí. Anton Ciuha, Sušica 27, Dobrova pri Ljubljani.

Kobila prama

stara 12 let, bela lisa na glavi, platfus, prednje desno kopito okrušeno, griva ogulena, rep pristrižen, brez žiga, Zabukovec Josip, Gradček, Krka pri Stični.

Imam dva konja

1. konj 7 do 8 let, rjav, prednje noge vinceini postrizeni, desna zadnja noga nad kopitom bela, mala bela lisa na glavi, rep pristrižen, velikost srednja. Kobila črna, stara 12 let, prednje noge kreše, zadnje potegnjene, rep pristrižen, griva ogulena, oba brez žiga. Stanko Podraž, Gradček 5, Krka pri Stični.

Vem za konje

s sledečimi žig 1611, 314, 101, 98, 119, 10, B 11-93, B 3, 38. Naslov v upravi »Slovenca« pod 7701.

Posestva

»REALITETA«
posestna posredovalnica
v Ljubljani je samo
v PREŠERNOVI ULICI 54
nasproti glavne pošte
telefon 44-20

Devetstanovajska hiša

z vrtom, v okolici vladine palače, se proda. Interesenti blagoizvolijo se javiti pod značko »Kupoprodaja« 7742 na oglasni oddelci »Slovenca«.

Parcelo

v izmeri 500 do 1000 kv. m. primerno za skladišče gradbenega materiala, po možnosti s šupo, najraje v bližini kolodvoza vzamem v najem ali kupim. Ponudbe s ceno - odnosno najemnino upravi »Slovenca« pod »Parcela« št. 7588.

Vsako nepremičnino

v Ljubljani in njeni okolici kupimo. »Realiteta«, Prešernova ulica 54-I, nasproti glavne pošte. Telefon 44-20.

Prodaj hišo v Zalogu

4 minute od kolodvoza, 1-nadstropna, ugodna cena. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7683. h

Razno

2951

DRVA
PREMOG
IVSCHUMI
DOLENSKA
CESTA

Potujem v Italijo

Trieste, Padova, Milano. Prevzamem trg. naročila. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7714.

Ščureks

zoper ščurke. Vrečica 6 dinarjev. — Inž. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3-I. Tel. 34-73.

Anobin

zoper lesnega črva v pohistvu. — Inž. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3-I. Tel. 34-73.

Fige

za šganjekovo, po najnižji ceni oddaja tvrdka Ivan Jelačin, Ljubljana, telefon 26-07.

Kolesa

Kolesa!

rabljena in nova se izplača kupiti pri »Prometu«, tel. 43-90. (Nasproti Križanske cerkve). Tudi ob nedeljah dopoldan na ogled.

Pruk

Italijanski tečaj

prične v sredo 31. t. m. ob 19 na osnovni šoli na Viču. Informacije daje Viktor Pavlič, brivnica.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda i din; število oglasov i din. Debele linije stanejo dvojnó. Najmanjši oglas za mali oglas i din. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. Pri oglasih reklamnega značaja se računa anekdotična, i mm visoka celotna vrstica po 3 din. Za pismeno odgovore gleda malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe

Istejo:

Družinski oče

trezen in pošten, brez posla, zaradi današnjih razmer, prošel za kakršno koli zaposlitev, po možnosti sluga, čuvaj, inkasat ali kaj podobnega. — Star 44 let. Govori slovensko in nemško. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Vestne« št. 7753.

Resen in pošten fant

išče zaposlitve kjer-koli. Je priden, vreden in delaven. Prime za vsako delo. Informacije v upravi »Slovenca« pod št. 7754.

Vdova, kuharica

vajena vseh domačih del tudi šivanja — išče službo. Gre tudi kot samostojna gospodinja. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vestna« 7748.

Prodajmo

Pisalni stroj »Portabel«

v kovčegu, še popolnoma nov, prvovrstne znamke, takoj ugodno prodam. Kovačič, Cigaletova 11.

Lep briljanten prstan

prodam. — Milan Košak, Cankarjevo nabrežje 31.

Klavirsko harmoniko

novi, z 120 bas, takoj prodam resnemu kupcu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Harmonika« 7000 din-7764.

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Klubska garnituro

(usnje) kupim. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Klubska garnitura« 7746.

Vsakovrstno zlato

briljante in srebro kupuje po najvišjih cenah
A. Božič, Ljubljana
Franciškaška ulica 8

Hrastove hlode

v vsaki množini kupuje tovarna parketov — Fran Kotnik, Verd, p. Vrhnika.

Sobe

2 do 3 prazne sobe

za pisarno, s posebnim vvhodom, iščem v moderni hiši v centru mesta. Ponudbe z navedbo najemnine upravi »Slovenca« pod »Pisarna« št. 7587.

Stanovanja

Istejo:

Enosobno stanovanje

išče starejša uradnica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Upokojenka« št. 7741.

Poizvedbe

za živali

1000 din nagrade dam

kdor kaj ve za konja prama s vžgano št. 1718. — Franc Meden, Begunje pri Cerknici.

1000 din nagrade dam

za konja prama, na desno oko slep, 163/187-33, oddan v Skofjo Loko-Bitnje, 5. vod, razpuščen Mirna-št. Rupert. Kdor ve, naj sporoči na naslov: Z. Kastelic, V. Mlačovo, p. Grosuplje.

Enega ali dva konja

močna, prevzamem v dobro oskrbo, dokler ne najdem svojega. Ponuditi tvrdki Cebin, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da nas je nenadoma, previden s tolažili svete vere, zapustil naš oče, soprog, brat in tast, gospod

JANEŽIČ FRANC

drž. strojničnik v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 21. maja 1941, ob 5. uri z Žal. kapelica sv. Franciška. Ljubljana, dne 19. maja 1941.

Zaljubljeni: Alojzija, soproga; Viktor, Avgust, Ernest, Pepca, Marija in Dragica, otroci. — Avgust, brat; Marija, svakinja; Avgust in Marica, nečaka; Mirko in Franc, zeta. Lenčka, Anž in Jožica, sinahe — vnuki in vnukinje.

Brez posebnega obvestila

Umrli nam je danes, ob 5. uri popoldne, v 63. letu starosti, naša predobra mama, babica, prababica, sestra, teta itd., gospa

Marija Vrančičeva roj. Lušinova

vdova višjega uradnika bivše Južne železnice

K večnemu počitku jo bomo spremili v torek, 20. maja 1941, ob 5. uri popoldne izpred kapelice sv. Jakoba na Žalah v Ljubljani. — Sveta maša zadušnica se bo brala 21. maja ob pol osmih zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja pri oltarju Marije Pomagaj. Ljubljana, dne 18. maja 1941.

Zaljubljeni otroci: Dr. Janko, Ciril, Metoda poroč. dr. Likarjeva, Vlado in Stanko z rodbinami — in ostali sorodniki.

Umrli je naš dobri oče

Matija Zamida

višji ravnatelj drž. uradov v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 20. maja 1941, ob 14. uri popoldne z Žal. kaple sv. Nikolaja, na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica bo v sredo, dne 21. maja 1941, ob 8. uri zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Ljubljana, dne 19. maja 1941.

Rodbine: Zamida, Babnik, Bulatovič